

สภาสถาปนิกกับ การพัฒนา วิชาชีพ สถาปัตยกรรม: ตอนที่

การพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง (พวต.) กับการพัฒนาวิชาชีพสถาปัตยกรรม

วิชาชีพสถาปัตยกรรมเป็นวิชาชีพหนึ่งที่ต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันในกระแสโลกาภิวัตน์และการค้าเสรี อาวุธที่ชาติตะวันตกผู้นำกระแสใช้เป็นเครื่องมือรุกรานทางเศรษฐกิจก็คือการอ้าง “คุณภาพ” ซึ่งเขาพัฒนามานานจนมีมาตรฐานสูงในเกือบทุกด้านไม่ว่าเป็นสินค้า หรืองานบริการที่พยายามส่งออกมายังประเทศคู่ค้าซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา หรือด้อยพัฒนารวมทั้งประเทศไทยเรา

การรับมือการเข้ามาทำงานของสถาปนิกต่างชาติในประเทศไม่ใช่โดยวิธีต่อต้าน หากเป็นความจำเป็นต้องเร่งปรับตัวและยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพโดยการพัฒนาวิชาชีพสถาปัตยกรรมในบ้านเราอย่างเป็นระบบและเร่งด่วน เพื่อเพิ่ม

ตามที่ร่างข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง (Continuing Professional Development CPD) หรือ พวต. ผ่านการรับรองโดยเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกผู้เข้าประชุมใหญ่สภาสถาปนิกประจำปี 2552 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2552 แล้ว โดยมีข้อแนะนำจากสมาชิกที่ต้องปรับแก้ให้ข้อบังคับมีความชัดเจน สมบูรณ์ก่อนที่สภาฯ จะเสนอกกระทรวงมหาดไทยเพื่อประกาศใช้เป็นทางการต่อไป เพื่อให้สมาชิกสภาสถาปนิกทุกท่านได้ทำความเข้าใจถึงที่มาและเหตุผลเจตนารมณ์หลักการ และวิธีดำเนินการในการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องอีกครั้งก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง คณะอนุกรรมการพัฒนาวิชาชีพขอสรุปประเด็นสำคัญเพื่อเผยแพร่แก่สมาชิกทุกท่านอีกครั้งหนึ่งดังนี้

เจตนารมณ์ของ CPD

1. การพัฒนาวิชาชีพศึกษาต่อเนื่อง (CPD) เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ที่ให้สถาปนิกได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพใหม่ตลอดเวลา เพื่อให้มีความสามารถในการทำหน้าที่ตอบสนองสังคมและส่วนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีจริยธรรมและสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่จะเกิดจากการปฏิบัติวิชาชีพของตน CPD ที่สภาสถาปนิกผลักดันให้เกิดขึ้น มิใช่เป็นเพียงการสร้างการแข่งขันในทางวิชาการ วิชาชีพ แก่สถาปนิกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมให้สถาปนิกมีบทบาทในการทำงานเพื่อสังคมด้วยจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เสียสละเวลาและมีส่วนร่วมกิจกรรมจรโลงวิชาชีพตามกำลังและความถนัด เพื่อร่วมพัฒนาวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ให้เจริญก้าวหน้า ไม่หยุดนิ่งทั้งในฐานะผู้รับ ผู้ร่วมกิจกรรม หรือในฐานะผู้ให้ ผู้ชี้แนะแก่สถาปนิกรุ่นเยาว์ ด้วยประสบการณ์ที่ท่านสั่งสมมาตลอดชีวิตการทำงานวิชาชีพ

2. เมื่อ CPD กลายมาเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการทำงานข้ามพรมแดน (Cross Border) ของสถาปนิกภายใต้สัญญาการค้าเสรี สถาปนิกหลายท่านเห็นว่า CPD กลายเป็นเงื่อนไขข้อกีดกันทางการค้า แต่หากพิจารณาด้วยเหตุผลและใจที่เป็นกลาง CPD เป็นเพียงกลไกเทียบเคียงคุณภาพของสถาปนิกนั่นเอง คำถามต่อเนื่องว่า ถ้าเราจะไม่สนใจ **จะไปทำงานร่วมกับสถาปนิกต่างชาติ จะไม่เข้าร่วม CPD จะได้หรือไม่** หรือจะเป็นเหตุให้ถูกตัดสิทธิในการได้รับการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพหรือไม่ และมีอีกหลายคำถามที่สถาปนิกหลายท่านกังวลและตั้งคำถาม ซึ่งจะไปสรุปในคำถามคำตอบท้ายบทอีกที ก่อนอื่นขอให้ข้อมูลซึ่งเป็นประเด็นหลักๆ ที่สถาปนิกควรรับทราบเกี่ยวกับ CPD สภาสถาปนิกพิจารณาในการจัดทำข้อบังคับการพัฒนาวิชาชีพ ดังนี้

ผู้จัดกิจกรรม CPD ได้แก่ สถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. สภาสถาปนิก
2. องค์กรหรือสมาคมทางวิชาชีพที่สภาฯ ให้ความเห็นชอบ
3. สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ทำการสอนหลักสูตรสถาปัตยกรรมที่ได้รับการรับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตร และสภาฯ ให้ความเห็นชอบ

ขีดความสามารถในการแข่งขันวิชาชีพให้ใกล้เคียงหรือเทียบเท่าระดับสากลมากที่สุด

สภาสถาปนิกได้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องมาหลายปี แต่ก็ยังไม่บรรลุผล คณะกรรมการบริหารชุดปัจจุบันจึงได้กำหนดเป็นภารกิจเร่งด่วนอีกครั้ง และแต่งตั้ง **คณะอนุกรรมการพัฒนาวิชาชีพ** อีกครั้งในปี 2550 โดยมีกิจกรรมสำคัญที่เร่งรัด 2 ส่วนคือ

1. การจัดระบบสถาปนิกฝึกหัดเพื่อเข้าสู่วิชาชีพสถาปัตยกรรม (Intern Development Program : IDP) และ
2. การจัดระบบพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง

4. หน่วยงานของรัฐที่สภาฯ ให้ความเห็นชอบ
5. สถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่สภาฯ ให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ ผู้จัดกิจกรรม CPD จะต้องเสนอแผนกิจกรรมเพื่อให้สภาฯ พิจารณา ให้ความเห็นชอบรายการกิจกรรม และการกำหนดหน่วย CPD เสียก่อนที่จะเริ่มต้นกิจกรรมไม่น้อยกว่า 45 วัน

กิจกรรม CPD

ประเด็นนี้สมาชิกหลายท่านยังเข้าใจผิดว่า CPD เน้นแต่การฝึกอบรมหรือการศึกษาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมเท่านั้น แต่ CPD ที่สภาฯ กำหนดนี้อยู่ในขอบข่ายกิจกรรมที่ค่อนข้างหลากหลายดังต่อไปนี้

1. การฝึกอบรม / ประชุม สัมมนา หรืออื่น ๆ
2. เป็นวิทยากรในหลักสูตรหรือกิจกรรมตามข้อ 1
3. เขียนบทความวิชาการและเผยแพร่ในการประชุมวิชาการโดยมีเนื้อหาวิชาชีพและสภาฯ ให้การรับรอง
4. เขียนหนังสือ / ตำราวิชาการที่เกี่ยวกับวิชาชีพและเผยแพร่โดยสภาฯ ให้การรับรอง
5. เสนอผลงานวิจัย / วิชาการต่อที่ประชุมวิชาการโดยมีเนื้อหาวิชาชีพและสภาฯ ให้การรับรอง
6. สำเร็จการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปในหลักสูตร/สาขาที่สภาฯ ให้การรับรอง
7. เป็นกรรมการ / อนุกรรมการ / คณะทำงาน ในสภาฯ หรือองค์กรวิชาชีพที่สภาฯ ให้การรับรอง
8. เป็นครูพี่เลี้ยงในโครงการสถาปนิกฝึกหัด
9. กิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ การเป็นผู้แทนของสภาฯ องค์กรวิชาชีพที่สภาฯ รับรอง / การเป็นกรรมการ /

(Continuing Professional Development : CPD) เพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลการพัฒนาวิชาชีพสถาปัตยกรรมอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง และเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกได้ปรับเปลี่ยนวิถีคิด รูปแบบการทำงานและกระบวนการของตนเองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสำคัญทางวิชาชีพในประเทศเราได้อย่างเท่าเทียมและเท่าทันวารสาร ACT ด้วยความอนุเคราะห์จากคณะอนุกรรมการพัฒนาวิชาชีพ จะนำข่าวสารความคืบหน้าการดำเนินการดังกล่าวของสภาสถาปนิกและมาเผยแพร่ต่อสมาชิกเป็นประจำทุกฉบับ

- อนุกรรมการอื่น ๆ / การเข้าร่วมกิจกรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ – บริการสังคม / การเข้าร่วมประชุมใหญ่ สภาฯ และสมาคมวิชาชีพซึ่งต้องเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 1 ครั้งใน 5 ปี
10. การเข้าร่วมกิจกรรมบรรยาย ประชุมสัมมนาโดยองค์กรอื่นๆ ที่ไม่ใช่ผู้จัดกิจกรรม พวต. ที่สภาฯ ให้การรับรอง

เนื้อหาสาระวิชา / กิจกรรมฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ

เท่าที่สำรวจจากโครงการ CPD ที่นานาชาติประเทศดำเนินการและที่คณะอนุกรรมการพัฒนาสถาปนิก จะครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. การรู้พื้นฐานหลักการและความรู้พื้นฐานด้านต่างๆ เช่น ออกแบบ / เทคโนโลยีการก่อสร้าง / สิ่งแวดล้อม / นิเวศวิทยา
2. ระเบียบ / กฎหมาย / เทคนิคการปฏิบัติวิชาชีพที่เปลี่ยนแปลง หรือปฏิบัติเป็นสากล
3. ความก้าวหน้าทางวิชาการ และวิชาชีพโดยตรง
4. ความก้าวหน้าทางวิชาการ และวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้อง / ข้างเคียง เช่น เทคโนโลยีการก่อสร้าง / วัสดุก่อสร้างใหม่ๆ เทคโนโลยีเพื่อการออกแบบ
5. ความรู้เฉพาะทาง และที่ได้รับประกาศนียบัตร / ปริญญา
6. ความรู้ ด้าน การ ศึกษา และ การ วิจัย สถาปัตยกรรม
7. การทำงานบริการสังคม และเพื่อการจรรยาบรรณวิชาชีพ

หมายเหตุ : กิจกรรม CPD และเนื้อหาสาระวิชา / กิจกรรมฝึกอบรมนี้ผู้จัดกิจกรรม พวต. แต่ละแห่งจะ

ต้องวางแผนกิจกรรมโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความพร้อมของตนและนำเสนอเพื่อให้สภาฯ ให้การรับรองก่อนประกาศใช้ สถาปนิกทั้งหลายสามารถเลือกทำกิจกรรมข้ามสาขาได้ ซึ่งจะช่วยให้โอกาสเข้าร่วมกิจกรรมมีหลากหลายตามความสนใจของตน

การรับรองหน่วย CPD

ให้ผู้จัดกิจกรรม CPD เป็นผู้ออกเอกสารรับรองหน่วย CPD ให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ผ่านการเข้าร่วมหลักสูตร หรือกิจกรรมเพื่อเป็นหลักฐานให้ผู้จัดกิจกรรม CPD รายงานการรับรองหน่วย CPD ให้แก่สภาฯ ภายใน 30 วัน นับจากวันสิ้นสุดกิจกรรม

การเข้าร่วมกิจกรรม CPD

ผู้ประกอบการวิชาชีพ สามารถเลือกเข้ารับ หรือเข้าร่วมกิจกรรม CPD ได้ก็ได้โดยอิสระเพื่อให้ได้รับหน่วย CPD ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ผู้ประกอบการวิชาชีพ ที่ต้องการต่อใบอนุญาตฯ จะต้องได้รับหน่วย CPD ไม่น้อยกว่า 60 หน่วย (หรือ 12 หน่วยต่อปี ตลอดระยะเวลา 5 ปี)
2. หน่วย CPD ที่ต้องทำไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของ

จำนวนหน่วย CPD ที่ต้องการทั้งหมด ต้องได้รับการเข้าร่วมกิจกรรม CPD ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพสถาปัตยกรรมในสาขาของตนตามที่สภาฯ กำหนด

3. หน่วย CPD สะสมได้มากที่สุดไม่เกิน 20 หน่วยในแต่ละปี

หมายเหตุ : ระยะเวลาของการเริ่มเข้าสู่ CPD ผู้จัดกิจกรรม CPD น่าจะส่งเสริมสนับสนุนให้สถาปนิกเข้าร่วมกิจกรรมโดยกำหนดหน่วย CPD ให้สูงไว้ก่อน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสสะสมคะแนนให้ได้ครบโดยไม่ต้องทำกิจกรรมมากจนเป็นภาระ และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่อยๆ เกิดความคุ้นเคยในที่สุด

การยื่นหลักฐาน CPD ของผู้ประกอบการวิชาชีพ ต่อสภาฯ

ผู้ประกอบการวิชาชีพมีหน้าที่จะต้องยื่นหลักฐาน การเข้าร่วม CPD ต่อสภาฯ เพื่อเป็นหลักฐานในการขอต่อใบอนุญาตฯ หรือขอรับใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพ สถาปัตยกรรมควบคุมระดับสามัญสถาปนิกหรือวุฒิสถาปนิก ACT

ใบสมัครสมาชิก

ACT

วารสารสภาสถาปนิก
The Journal of Architect Council of Thailand

ข้าพเจ้า _____

ที่อยู่ (สำหรับการจัดส่งหนังสือ) _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ e-mail _____

ต้องการสมัครเป็นสมาชิก “วารสารสภาสถาปนิก (ACT)” อัตราต่อไปนี้

บุคคลทั่วไป

สมาชิกรายปี (6 เล่ม) 500 บาท

สมาชิกรายสองปี (12 เล่ม) 1000 บาท

นิสิตนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สมาชิกรายปี (6 เล่ม) 440 บาท

สมาชิกรายสองปี (12 เล่ม) 880 บาท

รวมค่าจัดส่งทางไปรษณีย์แล้ว (เฉพาะภายในประเทศ)

ลงชื่อ _____ วันที่ _____

การชำระเงิน

เงินสด ชำระเงินที่ สภาสถาปนิก ที่อยู่ (สำหรับส่งไปรษณีย์) _____

โอนเงินเข้า ในนาม สภาสถาปนิก ธนาคารกรุงศรีอยุธยา บัญชี ออมทรัพย์ เลขที่บัญชี 071-1-14308-0

กรณีการโอนเงิน

กรุณาส่งโทรสารใบสมัครและหลักฐานการชำระเงิน และจดหมายรับรองสถานภาพ (กรณีเป็นนิสิต-นักศึกษา) ทางโทรสารหมายเลข 0-2-280-8882, 0-2282-4236 ลงนามโดยหัวหน้าภาควิชาฯ มายังฝ่ายการเงิน สภาสถาปนิก พร้อมโทรศัพท์ยืนยันการส่งเอกสารที่ โทรศัพท์ 0-2280-8880 ต่อ 114 สภาสถาปนิกจะจัดส่งใบเสร็จให้ทางไปรษณีย์

หมายเหตุ สามารถสั่งซื้อหนังสือวารสารสภาสถาปนิก (ACT) ได้ที่สภาสถาปนิก ราคาพิเศษเล่มละ 90 บาท

(เอกสารใบสมัครถ่ายเอกสารได้)